

Henk Bussemaker

Hendrik (Henk) Otto Bussemaker is geboren in Den Helder op 23 december 1928. Hij was de zoon van Anton Bussemaker en Anna Elisabeth (Bep) Hulshof. Zijn ouders trouwden op 30 maart 1926. Henk had twee broers, Robert (Rob) Anton (Den Helder, 18 november 1927) en Anton (Ton) Paul (Soerabaja, 8 april 1933).

Zijn vader was met zijn tweelingbroer in zijn jeugd padvinder bij de jhr. Schimmelpennickgroep in Rhenen. Hij ging het Koninklijk Instituut voor Marine (KIM) en werd uiteindelijk onderzeebootkapitein. Tussen 1934 en 1939 woonde het gezin in Den Haag. In 1939 werd hun vader geplaatst bij de Onderzeedienst en vertrok hij als commandant van Hr. Ms. O 20 naar Soerabaja.

Henk, en mogelijk zijn broer Rob, waren actief bij Scouting. Vlak voor de Japanse inval zat Henk bij een groep in Soerabaja. In het boek *De tegenaanval: Anton Bussemaker (1900-1941)*

Onderzeebootcommandant beschrijft hij hoe hij bij Scouting, na de Duitse inval in Nederland, werd opgehitst tegen de Duitsers. De padvinders moesten speertjes, voorzien van een klappertje, op een grote kaart gooien. Als ze een Duitse

stad raakten, kregen ze een prijs. Zijn moeder vond dit geen stijl. Dit was niet de manier om een oorlog te winnen.

In september 1941 werd zijn vader flottielje- en onderzeebootcommandant, aan boord van Hr.Ms. O 16. Met dit schip torpederen ze op 11 december 1941, vier dagen na de Japanse aanval op Pearl Harbour, vier bewapende Japanse vrachtschepen in een ondiepe baai in Malakka, Maleisië. Het Nederlandse succes wordt in de hele geallieerde wereld gevierd. Vier dagen na deze succesvolle actie tegen de Japanse schepen komt voor Anton Bussemaker het einde. Een verborgen Japanse mijn is Bussemaker en zijn mannen fataal geworden. Op 8 januari 1942 ontving hun vader postuum de Militaire Willemsorde 4e klasse.

Na de dood van hun vader verhuisde het gezin naar een huis bij Malang. Tijdens de Japanse bezetting moesten de drie broers met hun moeder naar De Wijk in Malang, een buurt ingericht voor Nederlanders in het bezette Nederlands-Indië. Vanaf 1943 werd het gezin in verschillende burgerkampen zoals Ambarawa geïnterneerd. In dit kamp werden de drie

zoons gescheiden van hun moeder. Henk en Robert werden na de bevrijding tijdelijk verpleger in Kamp Ambarawa 7. Na de capitulatie van Japan werden de broers en hun moeder herenigd. Een jaar na de oorlog keerde het gezin terug naar Nederland.

Henk trouwde met in mei 1958 in Zevenhuizen met Elly Verduyn den Boer (1932-2017).

In verband met het onderzoek naar het overlijden van zijn vader, kwam Henk Bussemaker in contact met de Japanner Akira Tsurukame, die ook zijn vader verloor aan boord van een onderzeeboot tijdens de Tweede Wereldoorlog. In de periode 2004-2015 hebben Bussemaker en Tsurukame intensief gecorrespondeerd en met elkaar afgesproken, waaronder in Japan en Den Helder. Tsurukame heeft - net als Bussemaker - onderzoek gedaan naar het overlijden van zijn vader en schreef hierover een boek. Henk schreef in 2016 het boek *De tegenaanval: Anton Bussemaker (1900-1941) Onderzeebootcommandant*.

Henk is overleden in 2018.

Meer informatie

[Het Parool » 23 mei 1958 - Art. 216 | Delpher](#)

[Antonie Jacobus Bussemaker \(oorlogsgravenstichting.nl\)](#)

[Antonie Jacobus 'Anton' Bussemaker \(1900 - 1941\) -](#)

[Genealogy \(geni.com\)](#)

[Henk Bussemaker \(1928 - 2018\) - Genealogy \(geni.com\)](#)

[Dapperheidsonderscheidingen aan Nederlanders voor de Tweede Wereldoorlog](#)

[Geschiedenis \(scoutingrhenen.nl\)](#)

[Oud-Rhenen-2017-1.pdf](#)

[Oud-Rhenen-2013-3.pdf](#)

[De tegenaanval: Anton Bussemaker \(1900-1941\)](#)

[Onderzeebootcommandant - Henk Bussemaker, Janet van Klink - Google Boeken](#)

[De tegenaanval | 9789462491526 | Janet van Klink | Boeken | bol](#)

[Anton Bussemaker - Wikipedia](#)

[Archieven.nl - 199 A.J. Bussemaker \(NIMH / Nederlands Instituut voor Militaire Historie\)](#)

[Archieven.nl - 199 A.J. Bussemaker \(NIMH / Nederlands Instituut voor Militaire Historie\)](#)

[Archieven.nl - 199 A.J. Bussemaker \(NIMH / Nederlands Instituut voor Militaire Historie\)](#)

[Online Familieberichten; Overleden: Elly Verduyn den Boer \(23-11-2017\) \(online-familieberichten.nl\)](#)

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.